T 148424

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาแนวความคิด และการจัดการในโรงเรียน - โรงนา 2) เพื่อศึกษาปัจจัยเกื้อกูลที่เป็นจุดเด่น ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะยอมรับในแนวทางพัฒนาเกษตรยั่งยืนของโรงเรียน - โรงนา 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคขัดข้องของการยอมรับในแนวทางพัฒนาเกษตรยั่งยืนของโรงเรียน - โรงนา โดยทำการสัมภาษณ์เจาะลึกจากผู้ที่เกี่ยวข้องในฐานะที่เป็นผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ จำนวน 12 คน นอกจากนั้นยังเก็บข้อมูลจากเอกสาร และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ควบคู่กับบริบท และใช้สถิติเชิงพรรณนาประกอบ

ผลการศึกษาพบว่า การเกษตรยั่งยืนกรณีตัวแบบโรงเรียน-โรงนา ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการพึ่งตนเอง ผู้ผลิตและผู้บริโภคไม่อันตราย สิ่งแวดล้อมไม่เสียหาย ทำการผลิตตามระบบหลัก 3 ระบบ คือ ระบบการปลูกพืช ระบบการเลี้ยงสัตว์ และระบบการเลี้ยงปลา ยึดหลักการและวิธีการสร้างมูลค่าเพิ่มโดยนำของเสียและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ มาทำให้เกิดมูลค่าเพิ่มเพื่อประโยชน์ใช้สอยกับการสร้างมูลค่าเพิ่มให้ปัจจัยส่งออกภายใน และปัจจัยส่งออกภายนอก ทางด้านปัจจัยเกื้อกูลที่เป็นจุดเด่น ได้แก่ แนวคิดทฤษฎีที่อยู่เบื้องหลังการผลิต กับการตลาดที่ต้องการผลผลิตไร้สาร ส่วนอุปสรรคของการยอมรับอยู่ที่โรงเรียน – โรงนา ยังไม่สามารถพึ่งตนเองได้อย่างแท้จริง กับการให้ความรู้ต่อสาธารณะ และต่อผู้ไปศึกษาดูงานยังทำอยู่ในวงจำกัด ไม่ลึกซึ้งลงไปสู่หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่อยู่เบื้องหลัง จึงเป็นอุปสรรคสำคัญของการยอมรับ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ ในระดับนโยบายรัฐบาลควรส่งเสริม และสนับสนุนการผลิตในแนวทางเกษตรยั่งยืนโดยเลิกใช้สารเคมี เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายไทยเป็นครัวของโลก กับเป็นการสร้างรายได้ให้เกษตรกรอย่างแท้จริง ในระดับปฏิบัติควรสนับสนุนให้โรงเรียน-โรงนา ทำการผลิตตามหลักการ และแนวคิดทฤษฎีที่กำหนด ให้ได้ผลผลิตตามความต้องการของตลาด และควรจัดหาเงินทุนสนับสนุนในรูปของเงินอุดหนุน หรือเงินยืม ระดมการมีส่วนร่วมในรูปของสหกรณ์ เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งยั่งยืนในอนาคต ทางด้านการวิจัยควรทำการวิจัยการผลิตในระบบย่อยต่าง ๆ และการเชื่อมโยงระบบให้เกิดปฏิสัมพันธ์ทวีผลผลิตให้เพิ่มมูลค่ามากขึ้น

TE 148424

The objectives for this research are 1) to study the concepts and the management of the Farming School, 2) to study dominant supporting factors as a basis for the acceptance in the approaches for sustainable agricultural development of the Farming School, 3) to study impeding factors of the acceptance of the approaches. The study was done qualitatively by using the in-depth interview technique; 12 key-informants were interviewed in-depth for the data required. In addition, concerned documents were also reviewed for more information on the study matter. Data analysis was done with logical context description and descriptive statistics.

Results of the study reveal that the agricultural practised of the Farming School based on the principle of self-reliance; the producers and consumers are not harmful; the environment is not damaged. The production covers the 3 main systems, i.e., cropping, animal raising and fish pond. The added value of things is practiced by taking wastes and the left – overs for re-uses in the field including added values to other factors involved both within and without. The dominant supporting factors are the principles behind the production and the market-demand for safe products (without chemical elements). As for the impeding factors discovered are the not-yet self-reliance of the Farming School at the time-being , the dissemination of knowledge to the public and those visiting the site is still limited; these seem to be an obstacle of the acceptance of the approaches.

Recommendations emerged from this study, among others, are the government should support the agricultural produces without chemical elements according to the policy of having Thailand as the world's kitchen; this will bring actual income to farmers. At the practical level, the government should support the activities of the Farming School; providing substantial fund for it's operation; campaigning for the people's participation in the form of the co-operatives society, all to ensure that the state of sustainable agricultural development is realized in the near future.